

**УХВАЛА
ДРУГОЇ КОЛЕГІЇ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**

про відмову у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Мирончук Ніни Василівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) частин першої, другої статті 137, абзацу четвертого пункту 34 розділу XII „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону України „Про судоустрій і статус суддів“ від 2 червня 2016 року № 1402–VIII, частини першої статті 131 Закону України „Про судоустрій і статус суддів“ від 7 липня 2010 року № 2453–VI у редакції до внесення змін Законом України „Про забезпечення права на справедливий суд“ від 12 лютого 2015 року № 192–VIII

Київ
17 липня 2024 року
№ 144-2(I)/2024

Справа № 3-80/2024(170/24)

Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України у складі:

Гришук Оксани Вікторівни – головуючого, доповідача,
Петришина Олександра Віталійовича,
Совгирі Ольги Володимирівни,

розглянула на засіданні питання про відкриття конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Мирончук Ніни Василівни щодо відповідності Конституції України (конституційності) частин першої, другої статті 137, абзацу четвертого пункту 34 розділу XII „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону України „Про судоустрій і статус суддів“ від 2 червня 2016 року № 1402–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2016 р., № 31, ст. 545) зі змінами, частини першої статті 131 Закону України „Про судоустрій і статус суддів“ від 7 липня 2010 року № 2453–VI (Відомості Верховної Ради України, 2010 р., №№ 41–45, ст. 529) у редакції до внесення змін

Законом України „Про забезпечення права на справедливий суд“ від 12 лютого 2015 року № 192–VIII (Відомості Верховної Ради України, 2015 р., №№ 18–20, ст. 132).

Заслухавши суддю-доповідача Гришук О.В. та дослідивши матеріали справи, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у с т а н о в и л а :

1. Мирончук Н.В. звернулася до Конституційного Суду України з клопотанням перевірити на відповідність частинам першій, другій статті 8, частині другій статті 19, частинам другій, третій статті 22, частинам першій, другій статті 24, частинам першій, четвертій статті 41, частині першій статті 58, частині першій статті 126 Конституції України (конституційність) частини першу, другу статті 137, абзац четвертий пункту 34 розділу XII „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону України „Про судоустрій і статус суддів“ від 2 червня 2016 року № 1402–VIII зі змінами (далі – Закон № 1402), частину першу статті 131 Закону України „Про судоустрій і статус суддів“ від 7 липня 2010 року № 2453–VI (далі – Закон № 2453) у редакції до внесення змін Законом України „Про забезпечення права на справедливий суд“ від 12 лютого 2015 року № 192–VIII (далі – Закон № 192).

Згідно зі статтею 137 Закону № 1402:

„1. До стажу роботи на посаді судді зараховується робота на посаді:

1) судді судів України, арбітра (судді) арбітражних судів України, державного арбітра колишнього Державного арбітражу України, арбітра відомчих арбітражів України, судді Конституційного Суду України;

2) члена Вищої ради правосуддя, Вищої ради юстиції, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України;

3) судді в судах та арбітрів у державному і відомчому арбітражах колишнього СРСР та республік, що входили до його складу.

2. До стажу роботи на посаді судді також зараховується стаж (досвід) роботи (професійної діяльності), вимога щодо якого визначена законом та надає право для призначення на посаду судді“.

Відповідно до абзацу четвертого пункту 34 розділу XII „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону № 1402 „судді, призначені чи обрані на посаду до набрання чинності цим Законом, зберігають визначення стажу роботи на посаді судді відповідно до законодавства, що діяло на день їх призначення (обрання)“.

За частиною першою статті 131 Закону № 2453 у редакції до внесення змін Законом № 192:

„До стажу роботи на посаді судді зараховується робота на посаді:

1) судді судів України, арбітра (судді) арбітражних судів України, державного арбітра колишнього Державного арбітражу України, арбітра відомчих арбітражів України;

2) члена Вищої ради юстиції, Вищої кваліфікаційної комісії суддів України;

3) судді у судах та арбітрів у державному і відомчому арбітражах колишнього СРСР та республік, що входили до його складу“.

2. Зі змісту конституційної скарги та долучених до неї документів і матеріалів убачається таке.

2.1. Указом Президента України від 24 лютого 2011 року № 246/2011 Мирончук Н.В. призначили на посаду судді Луганського окружного адміністративного суду строком на 5 років. Указом Президента України від 29 грудня 2017 року № 441/2017 її призначили на посаду судді Малиновського районного суду міста Одеси безстроково.

Мирончук Н.В. звернулась до Вищої ради правосуддя (далі – ВРП) 24 травня 2023 року із заявою про звільнення її у відставку з посади судді Малиновського районного суду міста Одеси відповідно до пункту 4 частини шостої статті 126 Конституції України.

За результатами розгляду матеріалів заяви ВРП рішенням від 13 червня 2023 року (далі – Рішення ВРП) відмовила Мирончук Н.В. у звільненні з посади судді у зв'язку з поданням заяви про відставку, оскільки станом на дату розгляду заяви остання мала загальний стаж роботи судді 15 років 3 місяці 20 днів, з яких: стаж роботи на посаді судді – 12 років 3 місяці 20 днів та стаж (досвід) роботи (професійної діяльності), вимога щодо якого визначена законом і надавала право на призначення на посаду судді, – 3 роки, що є недостатнім для звільнення судді у відставку.

Не погодившись із зазначеним рішенням, Мирончук Н.В. звернулася до Верховного Суду з позовом до ВРП, у якому просила визнати протиправним Рішення ВРП.

Верховний Суд у складі колегії суддів Касаційного адміністративного суду рішенням від 25 вересня 2023 року, залишеним без змін постановою Великої Палати Верховного Суду від 15 лютого 2024 року, відмовив у задоволенні позову.

2.2. Автор клопотання вважає, що з ухваленням Закону № 2453 відбулося звуження змісту та обсягу установлених Конституцією України гарантії незалежності судді, а також „існуючих прав судді Мирончук Н.В.“; вказані законодавчі зміни „закріпили нерівне становище суддів“ щодо визначення стажу їх роботи, і це „є виявом безвідповідального ставлення держави до людини та дискримінацією одних суддів щодо інших, що порушило принципи верховенства права, соціальної спрямованості економіки, рівності перед законом усіх суб'єктів права власності“. Мирончук Н.В. зазначає, що внаслідок застосування

оспорюваних приписів Закону № 2453 у редакції до внесення змін Законом № 192 та Закону № 1402 було порушено її право на своєчасне одержання винагороди за працю (частина сьома статті 43 Конституції України), право власності (на кошти вихідної допомоги), гарантоване частинами четвертою, п'ятою статті 41 Конституції України, а також порушено принцип незворотності дії в часі законів та інших нормативних актів. Автор клопотання вважає, що з ухваленням Закону № 2453 у редакції до внесення змін Законом № 192 відбулося обмеження порівняно із Законом України „Про статус суддів“ від 15 грудня 1992 року № 2862–ХІІ зі змінами (далі – Закон № 2862) гарантій незалежності суддів і „звуження змісту та обсягу права на соціальний захист та матеріальне забезпечення судді Мирончук Н.В.“, і це є порушенням приписів частин другої, третьої статті 22, частин першої, другої статті 126 Конституції України.

3. Розв'язуючи питання про відкриття конституційного провадження у справі, Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України виходить із такого.

Згідно із Законом України „Про Конституційний Суд України“ конституційною скаргою є подане до Конституційного Суду України письмове клопотання щодо перевірки на відповідність Конституції України (конституційність) закону України (його окремих приписів), що застосований в остаточному судовому рішенні у справі суб'єкта права на конституційну скаргу (частина перша статті 55); конституційна скарга має містити обґрунтування тверджень щодо неконституційності закону України (його окремих приписів) із зазначенням того, яке з гарантованих Конституцією України прав людини, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, зазнало порушення внаслідок застосування закону (пункт 6 частини другої статті 55); конституційна скарга є прийнятною за умов її відповідності вимогам, визначеним статтями 55, 56 цього закону (абзац перший частини першої статті 77).

Зі змісту конституційної скарги вбачається, що автор клопотання вважає неправильним правозастосування у її справі, а порушення своїх прав Мирончук Н.В. пов'язує з несвоєчасним, як вона твердить, призначенням її на посаду судді указом Президента України від 24 лютого 2011 року № 246/2011. Також зазначає, що вирішуючи питання про визначення стажу, який дає право на відставку судді, ВРП та Верховний Суд неправомірно застосували щодо неї оспорювані приписи Закону № 2453 у редакції до внесення змін Законом № 192 та Закону № 1402, тоді як, на думку суб'єкта права на конституційну скаргу, застосуванню підлягав Закон № 2862, оскільки саме він був чинний у період проходження кваліфікаційних випробувань на посаду судді. Водночас у період чинності Закону № 2862 Мирончук Н.В. не мала статусу судді, а лише проходила кваліфікаційні випробування, тож визначені Законом № 2862 правила обрахування стажу не могли поширювати на неї свою дію.

Отже, автор клопотання не дотримав вимог пункту 6 частини другої статті 55 Закону України „Про Конституційний Суд України“, що є підставою для відмови у відкритті конституційного провадження у справі згідно з пунктом 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

Ураховуючи викладене та керуючись статтями 147, 151¹, 153 Конституції України, на підставі статей 7, 32, 37, 50, 55, 56, 58, 62, 77, 86 Закону України „Про Конституційний Суд України“, відповідно до § 45, § 56 Регламенту Конституційного Суду України Друга колегія суддів Першого сенату Конституційного Суду України

у х в а л и л а:

1. Відмовити у відкритті конституційного провадження у справі за конституційною скаргою Мирончук Ніни Василівни щодо відповідності

Конституції України (конституційності) частин першої, другої статті 137, абзацу четвертого пункту 34 розділу XII „Прикінцеві та перехідні положення“ Закону України „Про судоустрій і статус суддів“ від 2 червня 2016 року № 1402–VIII зі змінами, частини першої статті 131 Закону України „Про судоустрій і статус суддів“ від 7 липня 2010 року № 2453–VI у редакції до внесення змін Законом України „Про забезпечення права на справедливий суд“ від 12 лютого 2015 року № 192–VIII на підставі пункту 4 статті 62 Закону України „Про Конституційний Суд України“ – неприйнятність конституційної скарги.

2. Ухвала є остаточною.

**ДРУГА КОЛЕГІЯ СУДДІВ
ПЕРШОГО СЕНАТУ
КОНСТИТУЦІЙНОГО СУДУ УКРАЇНИ**